

Annotatie 0.1 concept-Begroting 2025 en tweede herziening 2024

Van: Griffie, E.P. (Evert) Peterse
E-mail: info@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 24bb006450

Aan: Gemeenteraad
Datum : 27 september 2024
Betreft : concept- Begroting 2025 en 2e herziening 2024

Doel van deze annotatie:

In de aanloop naar de bespreking in commissies en raad, is een aantal beeldvormende activiteiten georganiseerd. Ter voorbereiding hierop geven wij u graag een aantal aandachtspunten mee.

Het gehele behandelproces van de concept-Begroting 2025 is terug te lezen op de [themapagina P&C-cyclus](#).

De eerste activiteit is op dinsdag 1 oktober 2024 is er van 16.30 tot 18.30 uur in en rond de Suze Groenewegzaal een technische sessie in de vorm van een tafeltjesmiddag/avond georganiseerd. Deze bijeenkomst is een technische voorbereiding op programmaniveau voor het politieke proces rond de vaststelling van de concept-begroting. Het schuiven van middelen binnen een programma of tussen programma's zit soms complex in elkaar. Niet alle bedragen uit een concept-begroting zijn bijv. beïnvloedbaar.

Raadsleden en hun ondersteuning hebben dit inzicht nodig om de politieke keuzes bij de behandeling van de concept-begroting zo reëel mogelijk te kunnen maken. Deze tafeltjesmiddag/avond is een mogelijkheid om in die informatiebehoefte te voorzien.

Om goed beslagen ten ijs te komen bij deze technische sessie hebben we deze extra annotatie gemaakt vooruitlopend op de annotatie voor de commissiebehandelingen op 23 en 24 oktober 2024. In aanloop naar de commissiebehandeling ontvangt u per commissie nog een annotatie met een verdere verdieping.

Op gebruikelijke wijze zullen de relevante stukken, die vaak een financiële samenhang hebben, geagendeerd worden in de betreffende commissies. Hiervoor zal per commissie een aanvullende annotatie volgen. De concept-Begroting 2025 is een lijvig document. Met deze annotatie nemen we met behulp van hyperlinks mee door het document, die te vinden is op de website:

<https://www.watdoetdegemeente.rotterdam.nl/>

Voorgeschiedenis:

Op donderdag 11 juli 2024 is de [Voorjaarsnota 2024 en 1e herziening 2024](#) door de raad vastgesteld.

Daarnaast heeft u op 9 september 2024 een brief van de Provincie Zuid-Holland ontvangen. In [deze brief](#) geeft de toezichthouder kanttekeningen mee over:

- De nog niet vastgestelde jaarstukken 2023;
- Het negatieve resultaat van 41,3 miljoen in de concept-jaarrekening 2023;
- Het sterk wisselende verloop in het resultaat van de jaarrekening van de gemeente Rotterdam versus de wens voor een structureel en reëel evenwicht;

- En vindt u adviezen op de thema's: *Kostenontwikkeling jeugdzorg, Lobby Wet maatschappelijke ondersteuning, bezuiniging op de organisatie, weerstandratio en omgang met meicirculaire en hoofdlijnenakkoord.*

Dit maakt het waardevol de brief van de provincie te betrekken bij de besprekingen en het formuleren van technische vragen. Deze dienen voor 10 oktober 2024 12.00 uur te zijn aangeleverd via info@griffie.rotterdam.nl

Te bespreken stukken:

De stukken van de concept-Begroting 2025 en tweede herziening 2024 zijn in aanbevolen leesvolgorde:

[Raadsvoorstel over vaststelling Begroting 2025 en Tweede herziening 2024](#) met bijlagen

Website: <https://www.watdoetdegemeente.rotterdam.nl/begroting-2025/>

Mogelijke aandachtspunten:

Algemeen

Zoals altijd staan er veel plusjes en minnen in de [begroting](#). Het bedrag is negatief (met "-" teken) als het per saldo gaat om hogere lasten of lagere baten. Het bedrag is positief als het per saldo gaat om lagere lasten of hogere baten. Mocht uit de toelichting niet duidelijk zijn of de post een kost of een baat (opbrengst) is stel er dan gerust een technische vraag over. Bovenaan de website zit de altijd oproepbare knop "leeswijzer" hier worden de plussen en minnen meer uitgelegd.

In het [concept-raadsvoorstel](#) wordt voorgesteld om vijf nieuwe bestemmingsreserves te vormen en bij twee bestemmingsreserves het doel te veranderen waarmee deze twee een egaliseringsreserve worden. Op het pagina reserves zijn deze en andere terug te vinden Door op het tekstwolkje aan het einde van de regel te klikken, wordt het verloop en de informatie van de reserve zichtbaar.

De belangrijkste financiële bijstellingen puntsgewijs:

- [Mutatie algemene uitkering meicirculaire](#) € 28,8 mln. meer voor 2024 (daarnaast is er ook € 25,2 mln. meer aan taakmutaties, deze zijn echter balansneutraal c.q. hebben geen effect omdat kosten evenveel meestijgen); €22,6 minder voor 2025 en €7,6 minder voor 2026. ([Programma Algemene middelen](#)). In de begroting 2025 staat ook dat de financiële gevolgen van de meicirculaire 2024 voor het lopende jaar (2024) en volgende jaren zijn verwerkt in de Begroting 2025/Tweede Herziening 2024. Over de effecten van de [septembercirculaire 2024](#) voor zowel 2024 als voor latere jaren krijgt de gemeenteraad in oktober 2024 [nadere informatie \(p.16\)](#).
- Actualisatie rente, van 2,0% naar 2,5%, geeft in het lopende boekjaar een positief verschil van € 4,1 mln. in 2024, maar negatief voor de daaropvolgende jaren oplopend van € 0,6 mln. in 2025 tot € 2,5 mln. in 2028 ([programma Algemene middelen](#)).
- Actualisatie kapitaallasten +€ 14,5 mln. (programma Algemene middelen)
- De actualisatie rente heeft ook effect op de grondexploitaties zie hiervoor kopje [resultaten grondexploitatieportefeuille](#). Dit effect wordt pas bij de jaarrekening verwerkt, eenmalige aanpassing van per saldo € 23,1 mln., aangegeven wordt dat de [verliesvoorziening](#) hierop is aangepast echter dit is niet zichtbaar, u kunt hier natuurlijk wel een technische vraag over stellen.
- Meer afdracht groeimiddelen Rotterdamse Investeringsmotor (RIM) dan begroot € 5,4 mln. meer (programma Algemene middelen "groei met groei", gerelateerd aan de algemene uitkering uit het gemeentefonds). Hoe de 1/3 berekend is kunt u natuurlijk vragen.
- Vrijval saldo indexatie geeft een meevaller van € 9,3 mln. (programma Algemene middelen is een gedeeltelijke vrijval van de stelpost voor de dekking van het gestegen prijspeil van lonen en prijzen (indexatie) die waarschijnlijk minder hard gestegen zijn dan begroot)

- Jeugdhulp persoonsgebondenbudget - € 14,1 mln. (In de Voorjaarsnota 2024 is het budget voor de persoonsgebonden budget jeugd onterecht vrijgevallen. Dit wordt met deze bijstelling hersteld.) [In de stukken](#) wordt niet duidelijk hoe dit precies heeft kunnen gebeuren.
- Bestemmingsreserve Doorbouwfonds. Voor het Doorbouwfonds staat een reeks begroot die nog niet is bijgesteld naar aanleiding van de laatste inzichten. In tegenstelling tot het in [de tabel genoemde bedrag van 1,7 mln.](#) wordt er op dit moment voor het doorbouwfonds in 2024 een onttrekking van € 12 mln verwacht. In 2025 € 19 mln en vanaf 2026 de resterende ca. € 21 mln.
- De budgetten in programma Zorg, Welzijn en wijkteams zijn vanaf het jaar 2025 geactualiseerd naar het prijspeil 2025. Daarnaast zijn de loonbudgetten vanaf 2024 bijgesteld met 0,93% naar aanleiding van de cao 2024. Nadere informatie is opgenomen bij [Grondslagen](#) (€ 1 mln. meer kosten in 2024 tot € 42,1 mln. meer kosten in 2028).
- Derving Omgevingswet leges € 5,1 mln. meer kosten ([programma Bestaande stad](#))
- Vertraging verkoop panden geeft in 2024 € 9,6 mln. minder opbrengst. De actuele verkooplijst (waarop de planning van de verkoop van vastgoedpanden staat) laat een vertraging zien in de verkoop van panden. Daardoor verschuiven baten van 2024 naar 2025. ([programma Bestaande stad](#))
- Bijstelling lokale lasten: De plaatselijke belastingen worden met € 2,1 mln (meer opbrengsten) in 2024 bijgesteld, aflopend tot € 100.000 in 2028 meer opbrengsten. Voor de onroerendezaakbelasting op woningen verwacht de gemeente vanaf 2024 jaarlijks € 1,6 mln. aan hogere baten vanwege de gebiedsuitbreiding. Zie hiervoor de toelichting binnen [programma Belastingen](#).
- Structureel exploitatiesaldo (verhouding tussen opbrengsten en kosten) is meerjarig verslechterd in miljoenen:
2025 was -22 wordt -83
2026 was +90 wordt +41
2027 was +138 wordt +118
2028 was +166 wordt +158
Zie hiervoor de toelichting op de websitepagina 3 & 6 en [paragraaf Financiële kengetallen](#)

Paragrafen:

- Bedrijfsvoering, organisatieontwikkeling:
In de [voorjaarsnota](#) riep het beeld rond de organisatieopgave vragen op met betrekking tot de voortgang, met de daarop volgende toezegging 24bb004077 beantwoording in [24bb5589](#).
Goed om hiernaast te houden is de pagina van het programma Overhead. Op pagina 130 is terug te lezen dat het percentage inhuur van de begroting 2024 (4,0%) groeit naar 6,9% bij de tweede herziening 2024. Verder wordt er verwezen naar de nog te monitor organisatieopgave.
- Financiële kengetallen
- Het [reguliere exploitatiesaldo](#) in deze begroting staat op 0 (structureel) waarmee de begroting de komende jaren sluitend is. Echter is het structurele exploitatiesaldo negatief voor 2024 en 2025 maar ook structureel negatiever geworden ten opzichte van de [Voorjaarsnota](#) voor de periode tot en met 2028.

Wijken

- [Hier](#) vindt u het overzicht van alle wijkplannen

Inspreekmoment

Op dinsdag 8 oktober 2024 is het inspreekmoment voor burgers, instellingen en wijkraden over de concept-begroting in de Suze Groenewegzaal. N.B. dit is de enige inspreekmogelijkheid; er is bij de commissiebesprekingen en raadsvergadering geen gelegenheid.

Deadline voor het aanmelden voor het inspreekmoment is uiterlijk zondag 6 oktober 2024. De griffie publiceert op maandag 7 oktober 2024 16.00 uur het inspreekschema.

Werkwijze met betrekking tot moties en amendementen:

Een amendement is een wijziging van het ontwerpbesluit. Het idee hierbij is dat het ontwerpbesluit dusdanig geamendeerd wordt zodat de strekking helder is en daarbij ook de relevante tabellen van (?) de programma's worden gewijzigd. Het aanpassen van het raadsbesluit wordt daarna zo snel mogelijk vormgegeven. Zie hiervoor de formats in de bijlage.

Wilt u vooraf technisch advies inwinnen over, of een toetsing van een amendement of een motie, dan kunt u daartoe contact opnemen met de betreffende commissiegriffier. De commissiegriffiers zijn u hierbij graag van dienst. Voor een toetsing door het concern geldt de deadline van uiterlijk dinsdag 5 november 2024 voor 17.00 uur.

Technische vragen en toezeggingen

De technische vragen worden op vrijdag 18 oktober 2024 voor 12.00 uur beantwoord.

Het college reageert in één integrale brief op nog openstaande vragen en toezeggingen die betrekking hebben op de concept-voorjaarsnota 2024. Deze brief wordt op maandag 4 november 2024 voor 16.00 uur verstuurd.

Raadsbehandeling

Op donderdag 7 november 2024 vindt de raadsbehandeling plaats. De intentie is om de behandeling van de concept-Begroting 2025 op 1 dag te laten plaatsvinden. De stemmingen over de moties en amendementen en de raadsvoorstellen zullen naar verwachting plaatsvinden op dinsdag 12 november 2024.

Bijlage 1 Format voor het vorm geven aan moties en amendementen met een financiële wijziging op het ontwerpbesluit in de P&C-cyclus

Op de handelwijze met betrekking tot moties en amendementen met een financiële wijziging zijn de artikelen 44 en 47 van [Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad 2022](#) van toepassing.

Na de beraadslagingen wordt eerst over amendementen en daarna over moties gestemd. De stemvolgorde van de amendementen en de moties wordt bepaald op basis van volgorde van het moment van indienen en verstrekkendheid: bij twee moties/amendementen van gelijke strekking wordt er eerst gestemd over de meest verstrekkende motie/amendement.

Algemeen

- Amendementen dienen voor (balans neutrale) overhevelingen tussen programma's en wijzigen het ontwerpbesluit.
- Financiële moties betreffen één programma.
- Moties kunnen ook niet financieel zijn (bv verzoek om een plan/onderzoek in een bepaalde richting).
- Een motie betreft niet een concreet besluit en heeft geen directe juridische betekenis maar wel een politieke betekenis.

Technische vereisten amendement

- Noem de programma's en de bedragen. Geef hierbij aan hoe groot de verhoging (baten of lasten, niet beide) en verlaging van de (lasten of baten, niet beide) moet zijn.
- Een amendement dient dekkend te zijn (+ en – even groot).
- De dekking dient met deze wijziging in het alleen voorliggende ontwerpbesluit uitvoerbaar te zijn.

Technische vereisten financiële moties

- Geef concreet aan binnen welk programma, product of activiteit het budget dient te worden verhoogd en waar het budget precies binnen ditzelfde programma dient te worden verlaagd (de dekking). Met concrete bedragen.
- Dit dient dekkend te zijn.
- De dekking dient uitvoerbaar te zijn.

FORMAT (FINANCIELE) MOTIE

Ieder raadslid heeft het wettelijke recht om moties in te dienen, werkwijze conform artikel 44 van het reglement van orde van de gemeenteraad van Rotterdam 2022. Een motie is een korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken. Wijze van indienen van een motie: Een motie moet ter vergadering, om in behandeling genomen te kunnen worden, schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend na een duiding in de vergadering.

Raadsvergadering d.d.:	
Onderwerp/Agendapunt	
De gemeenteraad van Rotterdam, gehoord de beraadslaging, - overwegende - van oordeel dat* - van mening dat* * Keuze maken	
De gemeenteraad: - verzoekt het college van b&w* - roept het college van b&w op* - dringt aan* - spreekt uit* - nodigt uit* - constateert* en gaat over tot de orde van de dag. * Keuze maken	<u>Technische vereisten financiële moties</u> • Geef concreet aan binnen welk programma, product of activiteit het budget dient te worden verhoogd en waar het budget precies binnen ditzelfde programma dient te worden verlaagd (de dekking). Met concrete bedragen. • Dit dient dekkend te zijn. • De dekking dient uitvoerbaar te zijn.
Ondertekening en naam: (art 44 RvO: één naam is verplicht)	

FORMAT AMENDEMENT

Ieder raadslid heeft het wettelijke recht om een amendement in te dienen, werkwijze conform artikel 47 van het reglement van orde van de gemeenteraad van Rotterdam 2022. Een amendement is een voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbesluit, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen.

Raadsvergadering d.d.:	
Onderwerp/Agendapunt:	
Besluit de voorjaarsnota als volgt te wijzigen:	<u>Technische vereisten financieel amendement</u> • Noem de programma's en de bedragen. Geef hierbij aan hoe groot de verhoging (baten of lasten, niet beide) en verlaging van de (lasten of baten, niet beide) moet zijn. • Een amendement dient dekkend te zijn (+ en – even groot). • De dekking dient met deze wijziging in het alleen voorliggende ontwerpbesluit uitvoerbaar te zijn.
Toelichting:	
Ondertekening en naam: (art 47 RvO: één naam is verplicht)	